

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 19 • Perjantaina 9. lokakuuta 2009

60. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Jouko Kurri taululahjoitus museolle

-Äitini jäämistöstä jäi minulle Kurkijoki-taulu. Lupasin hänelle lahjoittaa sen Kurkijoki-museoon. Taulu lienee maalattu valokuvasta. Taulun signeeraus ja vuosiluku ovat pääosin kehyksen peitossa, Jouko Kurri kertoo taulun taustasta.

Jouko Kurri muistelee, että kävi ensimmäisen kerran Pitäjäjuhlilla Mellilässä vuonna 1949, seuraaviin juhliin aikaa vierähtikin 50 vuotta vuoteen 1999, jolloin hän vieraili juhlilla yhdessä äitinsä kanssa. Kolmannen kerran hän saapui juhlille viime kesänä, jolloin hän tutustui myös museoon tarkemmin. - Museo on kehittynyt ihan mielenkiintoiseksi kohteeksi, hän kommentoi.

1. Lismakari, 2. Toropainen, 3. Hotelli Kurki, 4. Autere, 5. Valkeapää, 6. Palokunta, 7. Tie Hiidenmäelle, 8. Tie Elisenvaaraan.

Museolle lahjoitettu taulu

Tapio Nikkari teki valokuvan perusteella taulun talojen tunnistuksen.

"Joku vuosi sitten lahjoitin soittokunnalle klarinetin." Jouko Kurri nojaa lahjoittamaansa soittimeen museossa.

Tässä lehdessä mm.

Myö käytii kotona
Elisenvaaran Miikkulaisten
Kurkijoen matkas. 6
Kurkijoen Maamiesopiston
museoesineistöä Mustialassas. 8
Kurkijokelaisia kunnalliselämässä:
Yläne palasi emon syliin s. 10

**Toimitus on avoinna ti ja pe klo 9-14.
PERJANTAINA 9.10. SULJETTU!**

**Seuraavat lehdet ilmestyvät
23.10., 6.11., 20.11., 4.12.**

Kurkijoki-museon kuulumisia

Kurkijoki-museossa vieraili viime kesänä vajaat 200 henkilöä. Museohan oli tänä vuonna auki kesällä vain sunnuntaisin ja lisäksi ryhmille sopimuksen mukaan. Museon aukiolosta vastasi kesätyöntekijä Mauri Poso, joka kertoi, että joinakin sunnuntaina kävijöitä oli vain pari henkilöä ja toisinaan oli näkyvissä pientä ruuhkaakin.

Syys- ja talvikaudella museo on auki ryhmille sopimuksen mukaan.

Museoon tuli kesällä myös muita lahjoituksia, mm. Martta-aiheinen kokoelma mitaleineen ja maljakkoineen sekä vanha ompelukone ja muuta pienesineistöä. Kurkijoki-museon museotoimikunta kiittää lahjoittajia.

Tällä hetkellä museon kokoelma alkaa huonekalujen osalta olla täysi, mutta muissa pienesinealahjoituksissa voitte olla yhteydessä museotoimikunnan jäseneneen Pirkko Riikoseen, p. 040-7421474.

Päätoimittajia toimituksessa

Kurkijokelaisen entiset päätoimittajat Eino Vepsä ja Arvi Heinonen viettivät päivän selaten vanhoja Kurkijokelaisen vuosikertoja ja siinä samalla muistellen omia aikojaan toimituksessa.

Välillä toimituksen kokoustilan täytti hiljaisuus, jonka rikkoi vain jokunen lehden kääntämisestä kuuluva rapsahdus. Toisinaan miehet lukivat ääneen hauskoja ja koskettavia juttuja vuosien varrelta.

Juttuja löytyi monenlaisia. Arvi totesikin, että

vuosien varrella Kurkijoen kylistä on kirjoitettu niin paljon, että siinä olisi hyvä pohja kyläkirjalle.

Siitä molemmat olivat samaa mieltä, että vanhat vuosikerrat ovat melkoinen aarreaikka sekä tutkimusmateriaaliksi että muisteluiden pohjaksi.

Eino Vepsä (oik), Arvi Heinonen ja Kurkijokelaisen vuosikerrat vuodesta 1949 alkaen.

9.10.2009

Säätiöt esillä

Viime viikkoina säätiö-sana on tullut suomalaisille tutuksi aivan uusissa yhteyksissä. Vaalirahasotkut ovat nostaneet säätiöiden rahankäytön puheenaiheeksi. Mihin säätiöiden rahoja voidaan käyttää ja mihin ei?

Suurin osa säätiöistä jakaa apurahoja ja avustuksia tieteelliseen tutkimukseen ja kulttuuritoimintaan sekä tukee vammais-, vanhus- ja muiden sosiaali- ja terveysalan järjestöjen toimintaa. Säätiöt antavat monelle tutkijalle mahdollisuuden tutkia meitä kaikkia hyödyttäviä asioita vaikkapa lääketieteen alalta tai monelle taiteilijalle ja urheilijalle mahdollisuuden keskittyä tuloksia tuottavaan työhön ilman arkipäivän toimeentulopaineita. Ilman säätiöiden jakamaa tukea monen vähäosaisen elämä olisi vielä vaikeampaa kuin tämän hetken lama-Suomessa on.

Säätiöpalvelun sivuille on koottu 202 säätiötä, jotka jakavat edellä mainittuja avustuksia. Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteristä löytyy n. 2800 suomalaista säätiötä, joista osan toiminta on hyvin pienimuotoista.

Karjalataustaisia säätiöitä on Karjala-liiton sivuil-

le kirjattu 28. En tiedä, mitä muiden Karjala-taustaisten säätiöiden säännöissä lukee, mutta Kurkijoki-Säätiön säännöissä on tarkoin määritelty säätiön tehtävät ja rahankäyttö.

§ 2 Kurkijoki-säätiön tarkoituksena on vaalia entisten Kurkijoen kunnan asukkaiden ja heidän perillistensä keskuudessa karjalaista yhteishenkeä sekä tukea heidän henkisiä ja taloudellisia pyrintöjään.....Seuraavat pykälät määrittelevät asiaa vielä tarkemmin.

Tehtäväkenttä on laaja ja yhä vain laajeneva jälkeläisjoukon lisääntyessä ja saadessa vaikutteita ja sulautuessa muihin heimoihin ja kulttuureihin.

Kymmenkunta säätiötä on tutkittavana vaaliraha-avustusten takia. Siis vain todella pieni murto-osa kaikista säätiöistä, mutta tällainen toiminta leimaa helposti muidenkin säätiöiden toimintaa.

Siis leimaantukaamme karjalaisen yhteishengen vaalimiseen yhdessä muiden karjalataustaisten säätiöiden kanssa!

Helena Sulavuori

Juhana Kiiskin
saarnavihkosta
1930-1940-luvulta

Mikä on Pyhäkoulun tarkoitus?

Tämän tarkoituksen on Jeesus lyhyesti selittänyt: Sallikaa lasten tulla minun tyköni. Älkää estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan Valtakunta.

Pyhäkoulu koettaa saattaa lapset uskomaan Jeesukseen, rakastamaan lähimmäistään, kunnioittamaan vanhempiaan ja Esivaltaa, tottelemaan lakeja, uskollisesti täyttämään tehtäväänsä, muodostumaan ristillisiksi, että he suuriksi tultuaan eläisivät Jumalan tahdon mukaan taipuneina.

Siinä lyhyesti Pyhäkoulun tarkoitus.

Ei se pyri vapauttamaan kotia ja kouluja velvollisuuksistaan lapsia kohtaan eikä pyri esteeksi näiden laitosten kylvölle, vaan pyrkii olemaan apuna arkikoulujen työlle, etupäässä uskontunneilla.

Ei se myöskään tahtoisi vieroittaa lapsia kirkosta, vaan johtaa lapsia kirkkoon, niin että he suuriksi tultuaan kävisivät kirkollisissa Jumalanpalveluksissa hakemassa sitä rakennusta ja ravintoa, jota he pieninä ovat tottuneet Pyhäkoulusta saamaan.

Se siinä olisi paras perusta ja tahto, että Pyhäkoulu, arkikoulu ja kirkko ja kodit, nimittäin isät ja äidit kävisivät käsi kädessä johtamassa lapsia itsensä Jumalan tuntoon.

Niin, sallikaa lasten tulla minun tyköni. Lapset, niin kuin me aikuiset, isät ja äidit, olemme arvaamattoman lähellä Vapahtajaa. Kun katselemme hänen pyhiä sanojaan, silloin katselemme Vapahtajaa kasvoista kasvoihin. Rukouksessa saamme puhella Vapahtajamme kuin parhaan ystävämme kanssa. Näitä molempia käytetään Pyhäkoulussa. Eikö päästä ja olla todella lähellä Vapahtajaa?

Hän itse sanoo: Joka minun tyköni tulee, sitä en minä heitä ulos isäni kodista.

Kuulkaa isät ja äidit, meidän tulisi päästä itse ja viedä lapsemme, ei ainoastaan katselemaan Jeesusta Vapahtajaamme, vaan oikein hänen amosyliinsä hänen siunattavakseen. Hänen siunauksensa riittää meille ikiajoiksi, jos me tahdomme Häneltä siunatuksi tulla ja Häneltä siunattuna elää, olla ja vaeltaa. Niin viimein saamme me ja lapsemme periä ikionnen ja –autuuden Hänen tykönänsä taivaassa.

Kuulkaas lapset. Ei riitä meille kasteemme hetkellä saatu siunaus, jos meistä tulee Jumalan ja hänen sanansa halveksijoita, vanhemmillemme tottelemattomia, opettajiemme ylenkatsojia.

Tämä kaikki näkyy siitä, kun sana teistä lapset ei maistu kuulla. Pyhäkoulu aika käy teistä pitkäksi, miltei arvottomaksi. Sanan kuulon ja oppimisen halua ei ole ollenkaan.

Kuulkaas lapset. Teidän tulisi päästä siihen tilaan kuin

Juho (Juhana) Kiiski ja vaimonsa Beata. Kuva on otettu oletettavasti 1920-luvulla Kurkijoella.

Kuolleita

Eino HEINONEN

* 12.4.1920 Kurkijoki, Tervu
† 17.9.2009 Vantaa

RAKKAUDELLE

Inga

Ritva ja Hans

Kristiina ja Timo
Saara ja Janika

Reijo ja Liisa
Riitta ja Tuomas

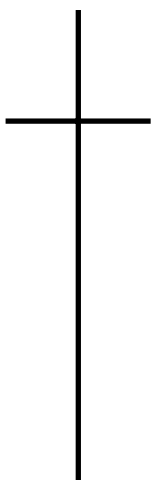
Markku ja Tuula
Mari, Nette ja Roni
Marko, Mia, Albert ja Anton

Raija ja Timo

Pia ja Henry
Vippe, Kati, Juuso, Veikka ja Kaisa
Heidi, Juhani, Laura ja Markus

Sydämemme on täynnä kyyneliä.

Kiitämme lämmöllä kaikkia elämänkumppanini, isämme ja isoisämme ja isoisoisämme muistoa kunnioittaneita.

Rakkaamme

Erkki JULMA

* 28.5.1930
† 14.9.2009

Erkkiä muistaen

Sisar
Sisarten ja veljien lapset perheineen
Ystävät

Uupuneena silmät suljit
siihen hiljaa nukahdit.
Luojan luokse silloin kuljit
rauhan rannan saavutit.

Siunattu läheisten läsnäollessa. Kiitokset osanotosta.
Kiitokset kaikille Erkkiä hoitaneille.

Muistettavaa

Hiitola-Kurkijoki Sukututkijat kokoontuu torstaina 15.10.09 klo 18 Karjalatalon Wärsilä-salissa, Helsinki Käpylänselä 1. Aihe: mm. Tyrjäntä Kurkijoelle. Tervetuloa kaikki, joita aihe ja pitäjiemme sukututkimus kiinnostaa. Kokoukset auki jo klo 15. Seur. kokoukset 12.11. ja 10.12. Lisätietoja

Harri Kekiltä p. 050-304 1324 tai hkeikki@gmail.com.

V – S:n karjalaisseurojen piiri: Teatteri Tarmo 29.11.2009 klo 13.30 esitys "Surutomat". Lippuja voi varata joko karjalaisseurastanne tai Pirjo puh. 040 – 566 08 03. Piiri on ostanut koko näytöksen.

Muita piirin tapahtumia.

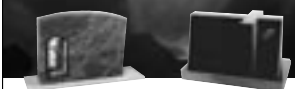
*"Karjalaisuus tulee Varsinais – Suomeen" 11.10.2009 klo 12 Loukkaisten koululla, Lieto

* Piirin Syyskokous 17.10.2009 klo 12 Turun karjalatalolla, os. Itäpellontie 2 Alustajana Arimo Lähdeniitty Paimiosta "Viipurin kirkot ja seurakunnat".

* Auran karjalaisseura järjestää maanantaina 30.11.2009 klo 12 rukoushetken ja seppeleenlaskun

Talvisodan alkamispäivän merkeissä Auran kirkossa.

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT

PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

NIMIPÄIVÄT

Lokakuu

9 Pe Iloa

10 La Aleksis

Kiven päivä,
suomalaisen
kirjallisuuden
päivä

Aleksi, Aleksis

11 Su Otso, Ohto

12 Ma Aarre, Aarto

13 Ti Taina, Tanja,

Taija

14 Ke Elsa, Else, Elsi

15 To Helvi, Heta

16 Pe Sirkka, Sirkku

17 La Saana, Saini

18 Su Satu, Säde

19 Ma Uljas

20 Ti Kasperi, Kauno

21 Ke Ursula

22 To Anja, Anita,
Anniina, Anitta

9.10. Ps. 119:104 Sinun säädöksesi antavat minulle ymmärrystä. Sen tähden minä vihaan kaikkia valheen teitä!

10.10. Mark. 2:27-28 Jeesus sanoi fariseuksille: ”Sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten. Niinpä Ihmisen Poika on myös sapatin herra.”

11.10. 19. sunnuntai helluntaista Joh. 13:34-35 Jeesus sanoo: ”Minä annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne! Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toinen toistanne. Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisianne.” Virsi 448:3 Toistemme kuormaa kannamme. Todistus yhteinen kuuluttaa kaikkeen maailmaan kiitosta Kristuksen.

12.10. Ps. 119:34 Anna minulle ymmärrystä noudattaa lakiasi, olla sydämesitäni sille kuuliainen.

13.10. Ps. 119:1-3 Onnellisia ovat ne, joiden vaellus on nuhteetonta, ne, jotka seuraavat Herran lakia. Onnellisia ne, jotka pitävät hänen liittonsa ja koko sydäimestään kysyvät hänen tahtoaan, ne, jotka eivät tee vääryyttä vaan kulkevat hänen teitään.

14.10. Room. 10:9-10 Jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus on Herra, ja sydämessäsi uskot, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, olet pelastuva. Sydämen usko tuo vanhurskauden, suun tunnustus pelastuksen.

15.10. Ps. 119:129 Sinun liittosi on ihmeellinen, siksi minä tahdon uskollisesti pysyä siinä.

16.10. Ps. 119:5-6 Kunpa kulkuni olisi vakaa, kunpa aina seuraisin sinun

määräyksiäsi! Kun pidän käskysi silmiäni edessä, en joudu häpeään.

17.10. Room. 10:12-13 Kaikilla on sama Herra, ja häneltä riittää rikkautta kaikille, jotka huutavat häntä avukseen. Onhan kirjoitettu: ”Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu.”

18.10. 20. sunnuntai helluntaista Joh. 7:40-43 Jeesuksen sanat kuultuaan jotkut väkijoukosta sanoivat: ”Tämän täytyy olla se profeetta.” Toiset sanoivat: ”Hän on Messias.” Mutta toiset epäilivät: ”Ei kai Messias Galileasta tule! Kirjoituksissahan sanotaan, että Messias on Daavidin jälkeläinen ja tulee Betlehemistä, Daavidin kotikaupungista.” Näin ihmiset alkoivat kiistellä hänestä.

Virsi 478:1 Jos, Jeesus, Herrani, et pysy luonani, niin minne silloin käännyn, kun ahdistukseen näännyin, kun synnin taakka painaa ja lähdön pelko vaivaa.

19.10. Ps. 102:13 Sinä, Herra, hallitset ikuisesti, sinun nimesi kaikuu polvesta polveen.

20.10. Ps. 78:5-6 Herra sääti Jaakobille säädöksen, hän antoi Israelille lakinsa ja käski meidän isiämme opettamaan ne lapsilleen, jotta tulevakin polvi ne tuntisi, jotta vastedes syntyvätkin ne oppisivat ja kertoisivat omille lapsilleen.

21.10. Kol. 1:21-22 Tekin olitte ennen Jumalasta vieraantuneita ja häntä kohtaan vihamielisiä, kun elitte pahojen tekojenne vallassa. Mutta nyt hän on tehnyt teidän kanssanne sovinnon, kun Kristus omassa ruumiissaan kärsi kuoleman asettaakseen teidät pyhinä, nuhteettomina Jumalan eteen.

22.10. Ps. 118:16 Herran käsi on meidän yllämme. Herran käsi on voimallinen!

kuningas Daavid ja pikku poikansa, että yksi päivä Herran huoneessa ja Herran esikartanoissa oli hänelle parempi kuin tuhannen muualla. Että voisitte voittaa teissä asuvan kevytmielisyyden Pyhäkoulussa ja muuallakin, missä lapsellista vakavuutta tarvitaan.

Lähemmän opetuksen lapset, ettekö ole huomanneet virrestä veisatessamme:

On Pyhäkoulu armas, käyn sinne riemuiten, siellä opin toisten kanssa mä laulain, lukien. On Pyhäkoulu mulle kuin koti kultainen, työpäivän tehtävissä sen rauhaa kaipailen.

Tämä laulu ei ole mikään mielikuviutus, vaan se on syntynyt kerran rauhan ja rakkauden tunnosta Pyhäkoulupenkillä. Samanikäisen lapsen suusta sydäimestä lähteneenä, jota hän ei voinut olla meille opiksi kynäilemättä.

Kaipailletteko lapset arkioloissanne Pyhäkoulun rauhaa siinä merkityksessä, että oppisitte tuntemaan Jeesuksen rakkautta? Kuin tämä laulun kynäilijä, että voisitte iloita ei ainoastaan omasta, mutta toistenkin autuudesta. Hän kirjoitti: Armas siellä omppi Jeesuskin ja monet ystävänsä joilla on hän rakkahin. Kiitosta karitsalle siellä opin laulamaan. Ja virttäni mä uutta taivaassa jatkaa saan.

Kuulkaas lapset. Jos ette tällaista kokonaisuutta itsessänne tuntisi, on teidän käännättävä rukouksin Jeesuksen puoleen, sanoen: Kuule Herra, auta Herra ja armahda minua eksynnyttä lastasi. Kun rukouilen nyt näin, sun Jeesus siunaukses myös mulle anna. Ja rakastamaan auta sua yli kaikkien. Ja meidät kaikki saata sun luokses taivaaseen.

Ja tähän voi Jeesus vastata: Joka minun tyköni tulee, sitä en heitä ulos isäni kodista. Silloin saatte uuden mielen, uuden tahdon elää, olla ja vaeltaa elämän ja Taivaan tiellä.

Syksy on tullut ja myrskyelee...

Ulos katsoessa huomaa, että syksy on tosiaan tullut. On aika muistella mennyttä ja menneitäkin kesiä. Meillä vanhoilla on tapana muistella jotain. Aloitan tästä kesästä.

Oheinen kuva esittää Revontyttöjä eräässä kesäisesä tapaamisessa. Pisimmästä alkaen, Leena, Esteri ja Lyyli. Toiset ovat kasvaneet pituudessa ohi, leveydessä sentään pärjään.

Tämä kesähän on ollut harvinaisen kaunis ja satois. Keväällä meni kaikki huonosti. Joidenkin mielestä oli sateista, toisten mielestä kuivaa. Pellolle ei päässyt, kun oli kuivaa ja kaiken lisäksi puuttuivat pölyttäjät. Me olemme oikein ennakoon valittajia. No onneksi Luoja oli päättänyt toisin. Meillä oli ihana kesä.

Karjalassahan oli aina kesät lämpimiä ja talvella oli pakkasta ja paljon lunta. Ei se ihan noin ollut, mutta jälkepäinhän kaikki näyttää kauniilta.

Muistan kesän 1928. Se oli kylmä ja sateinen. Meille rakennettiin uutta taloa ja asuimme saunassa ja aitassa. Talvipalton piti olla päällä

Revontytöt kesätunnelmissa pisimmästä alkaen Leena, Esteri ja Lyyli.

ulos mennessä. Samana kesänä putosin heinäkuorman päältä ja satutin pääni.

Kauniita kesiä oli enemmän. Vuodet –38 ja –39 olivat kauniita ja niistä onkin mukavia muistoja. 1938 kävimme veljeni kanssa pyörillä Viipurissa. Oli kuuma, aurinko räkötti täydellä terällä. Menimme Imatran kautta ja ihailimme kosken kuohuja. Paluumatkalla

tulimme Ahvolan kautta tai oliko se Jääski. Siellä oli ainakin kansalaissodan muistomerkki ja upea silta. Ja Lisäksi pölyiset valkoisella hiekalla päällystetyt tiet. Ihanaa meille on aika hyvät tiet.

Joku viisas on sanonut: Ei kannata elää menneessä, eikä pidä vaivata päätään tulevalla, vaan elää vain tätä päivää. Minä kyllä otan

itselleni oikeuden muistoihin.

Sillä usein illan tullen Karjalaan mie pallaan. muistan kuinka kaivohaassa karjan kelot kilkkää, tuoksu tulee riiheltä, siellä kuivatetaan viljaa.

Syksyisin terveisin
Lyyli Hautamäki

Vanhusten viikko 4.-11.10.2009

Ensimmäinen valtakunnallinen vanhusten teemapäivä järjestettiin 19.9.1954. Päivän pääjuhla pidettiin tuolloin Helsingin kaupungin vanhainkodissa Oulunkylässä. Vuonna 1967 vakiintui vanhustenpäivä vietettäväksi lokakuun ensimmäisenä sunnuntaina. Vanhustenpäivä lienee maamme vanhimpia teemapäiviä.

Tarkoitus
Vuonna 1954 todettiin vanhustenpäivän tarkoituksena olevan saada kaikki ne, joilla on ”elossa vanhenevia omaisia, näitä silloin muistamaan ja tuomaan ilmi koko yhteiskunnan kiitollisuus sille polvelle, joka on nyky-polven elämän rakentanut.”

Juhla
Vanhustyön keskusliitto alkoi vuodesta 1959 järjestää vanhustenpäivän pääjuhlaa vuoroin eri paikkakunnilla, usein yhteistyössä paikallisten jäsenjärjestöjensä kanssa.

Viikko
Vuodesta 1972 alkaen vanhustenpäivää seuraavaa

viikkoa alettiin viettää valtakunnallisena vanhustenviikkona.

Teema
1970-luvun loppupuolella vakiintui tapa viettää vanhustenviikkoa vuosittain vaihtuvan teeman merkeissä ja 1990-luvun alusta lähtien on painettu teemajulistetta. Edelleen joka vuosi Vanhustyön keskusliitto tuottaa myös virikeaineiston vanhustenviikon teemasta.

Tänäkin päivänä valtakunnallisen vanhustenpäivän ja -viikon tarkoituksena on kiinnittää huomiota vanhenemiseen, vanhuksiin ja heitä koskeviin asioihin sekä vanhusten asemaan yhteiskunnassa. Vuoden 2009 teemana on **Kuntoutuminen kunniaan.**

Tapahtumat
Vanhustenviikon aikana järjestetään eri puolilla Suomea aktiivisesti juhlia ja monipuolisia tapahtumia, jotka ovat muotoutuneet perinteeksi.

lähde: Vanhustyön keskusliitto

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on takavuosien suurhiihtäjän Siiri ”Äitee” Rantasen tyttöni mi?
2. Kenen syntymäkuntana Askainen tunnetaan?
3. Montako vuotta tulee tänä vuonna kuluneeksi autolautta Estonian uppoamisesta?
4. Monesko Suomen presidentti Pehr Evind Svinhufvud oli ?
5. Missä päin Turkua perimätiedon mukaan kastettiin ensimmäiset

- suomalaiset kristinuskoon?
6. Mitkä kiusalliset ötökät ovat aiheuttaneet osaston puolikkaan sulkemisen Hesperian sairaalassa Helsingissä?
7. Kuka oli Suomen hallituksen ulkoministerinä vuosina 1995-2000?
8. Sakset – kätevä leikkaava työkalu – mikä oli ennen saksia?
9. Mikä on raito?
10. Mitä ovat valmuskat?

31 VUOTTA SITTEN...

Oliko se ufo?

Ihan ensimmäiseksi ilmi-tuon, että uskon sellaiseenkin, mitä ei näe, eikä voi käsin koskettaa.

Koska Jumala on kaik-kivoipa ja avaruus mittaa-maton olisi täysin typerää uskoa, että vain tämä pieni Tellus – niminen pallo olisi asuttu ja ihminen, joka itsestään käyttää ylpeästi ”Viisaan Ihmisen” nimeä, olisi ainut ja suurin Luo-jan aikaansaannoksista.

Istukaapas jonain kirk-kaana, kuuttomana pakka-siltana ikkunan luo ja kat-selkaa avaraa näköalaa ylös päin. Se on todella suuri ja mittaamaton. Se ja tähtien, auringon ja kuun liikkeet ovat monta kertaa ihmeel-lisemmät kuin Helsingin liikennejärjestelyt tai vaika Pariisin metro. Tämä oli taas alkulausetta seuraavaan tarinaan eräästä hyvin vähäpätöisestä ja kummana pidetystä ihmisestä. Hänestä minulla muutama oma muis-tikuva, mutta suurin osa on kuultua.

Alhon Saviin rajalla, kai se oli Saviin puolta, lähellä Jyrinvaaraa oli pieni mökki lepikon reunassa. Se lepik-kokin on jo ajat sitten muut-

tunut pelloksi. Tässä asui Anni miehensä kanssa.

Ihan ensimmäinen muis-tikuva heistä oli kessun savu pyhäisin – se oli niin sakea, että vain lattian rajassa oli sa-vutonta silloin kun oli oves-sa kuljettu. Sen mökin mies istui penkillä ja veti sano-malehteen käärittyä sätkää. Kyllä isäntä myös tupakoi, mutta ei kessua kuin silloin sodan aikaan, kun ei saanut sitä Mattia ja Saimaata, jota hän niihin aikoihin poltti. Tämä kaikki siis tapahtui ennen ensimmäisen maail-mansodan Suomen aikaa.

Seuraava muisto oli, että sellainen iso kissa teki per-heenlisää meidän tallin vint-tiin olkikasaan. Rouhiaisen Juhana- vainaja, joka oli sel-lainen aikamieheksi tuleva, otti ne pennut rukkaskäsin kiinni, pani säkkiin ja ne Anni haki mökkiinsä. Mutta viikon, parin perässä ne oli taas siellä vintillä. Nähtiin kun kissa kanto pentuja rap-puja ylös. En musta kuinka niiden lopuksi kävi.

Erään jouluaattona heiltä loppui halot ja he pistivät ta-varat säkkiin ja tulivat Tois-tupaun russakoita kylmättä-mään – siitä olisi paljonkin

juttua. Mutta kerron vain, että kun Hilda jouluaamuna raahasi niitä säkkejä etei-seen, putosi eräästä säkistä sellainen painava möykky ja Anni nosti kädet ilmaan ja huusi ”elä, elä” – se on merkkikivi”. Parin kuukau-den päästä setä vei halko-kuorman mökille ja sitten asukkaista pääsi.

Tämä Anni oli omien pu-heittensa mukaan tietäjä ja pystyi ylikuonnolliseenkin. Meillä oli silloin sellainen nuori iloinen Anna- nimi-nen tyttö palveluksessa. Hän kävi äidin kanssa vaat-teita huuhtomassa joella ja pois tullessa Annan teki mieli käydä Annin mökkiä katsomaan. Tietysti Anni vieraanvaraisena keitti kah-vit. Kupit pesi pesuvadissa ja pyyhkäisi esiliinaan, joka oli vähemmän puhdas. An-na oli ihmetellyt että pitää-kö tämä kahvi juoda, mutta äiti oli näyttänyt mallia, että kahvin voi heittää nurkkaan pöydän alle, ei se sieltä ros-kista mihinkään valunut. Vaikka ei kahvia juonut-kaan, oli Anna oksennellut koko kotimatkan.

Kun he sitten sitä kaikkea kertoilivat, rupesi mieleni tekemään sinne, mutta se kiellettiin. Kävin minä kerta luvatta ja se oli ihme se asunto, ei olisi luullut että oli ihmisasunto, vaan silloin-han ei ollut minkäänlaista sosiaalista ja terveydellistä huolenpitoa vielä. Tänään sellaisen asunnon oleminen olisi täysin mahdoton asia.

Erään kerran Anni, hän

oli silloin jo leski, oli ka-teissa jonkin aikaa. Kuka tämän sattui huomaamaan luuli Annin menneen vaika tyttäriin, jotka oli Annin puheitten mukaan hyvis-sä naimisissa ja oli hän ne ”järjestänyt”. Sitten hän tuli käymään ja kertoi, että häntä piru kuljetti ympäri maailmaa ja lennätti tähtien välistäkin.

Tuli kuulemma sen mö-kin luo sellainen kuin iso vati tai muu astia ja siitä ne tikkaita myöten alas – ne oli sellaisia omituisia, mut-ta ne puhui niin että Anni ymmärsi. Hän ei olisi läh-tenyt, mutta hänet vietiin väkisin. Ja kovasti mentiin, kaikki näytettiin ja ihmettä oli. Kirkas se oli sisältä, eikä mitään kolinaa, kuten junas-sa kuulunut. Anni kertoi tätä meilläkin usein, mutta kaik-ki sanoivat että sinussa on ollut kuume ja olet hourinut ja nähnyt vaan unta, mutta tätä ei Anni myöntänyt. Hän oli jo silloin kohtalaisesti yli keski-iän.

Annilla oli tapana ottaa vähäistä irtaimistoaan mu-kaan minkä kantaa jaksoi, kun lähti vaikka marjaan. Eräänä syksynä Anni löy-dettiin kuolleena salolta Kempin saunan takaa. Silloinkin oli ollut paljon kantamista mukana.

Nyt kun eletään sitä ai-kaa että niitä ufoja näkyy siellä ja täällä, kaikista vi-ranomaisten kielloista huo-limatta voi näilläkin muisti-kuvilla leikitellä. Oliko Anni niin kovassa kuumeessa, että

Kirjoituskilpailun osanottajat

Kiitos kaikille kirjoituskilpailuun osallistuneille. Kilpailutyönne on luovutettu palkintotyöryhmälle luettaviksi ja arvioitaviksi. Parhaat kirjoitukset palkitaan Kurkijokelai-sen 60-vuotisjuhlassa Loimaan Heimolinnassa 15.11.2009 klo 13.00 alkaen.

Toivomme näkevämme kaikki kirjoittajat juh-lassa mukana.

Suljetut nimimerkkikirjekuoret avataan vasta silloin, joten tämä toimii teille jokaiselle henki-lökohtaisena juhla-kutsuna.

Tervetuloitotuksin

*Kurkijoki-Säätiö
Kurkijokelainen*

sen ansiosta ”elolämmin” pysyi ja niihin moniin päi-viin, jolloin ei mökistä savua noussut eikä tulta näkynyt, ei mummo parka jäätynyt eikä tautiinsa kuollut?

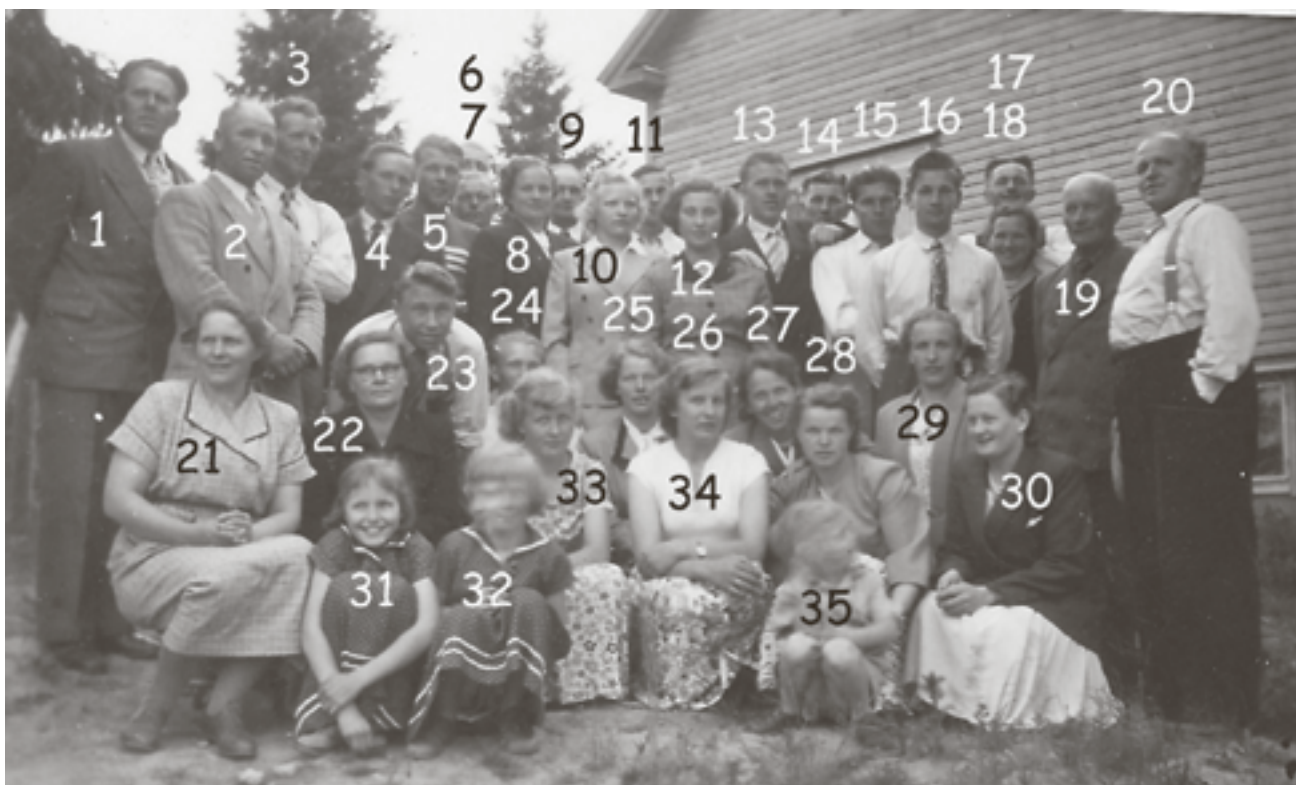
Vai oliko se ufo ja ne pirut, jotka Annin puhees-sa kuulostivat ihan isolla kirjaimella alkavaksi, oliko ne humanoideja, vai mitä ne on ne jotka lautasilla lentä-vät? Ja miksi Anni kaikista muista tuli valituksi? Olihan meillä kylässä jo silloin tule-via suurmiehiä, he olisivat voineet paremmin kertoa ret-kestään. Vai onko niin, että pitää olla pieni saadakseen jotain suurta ja se oli Annille jotain todella suurta. Miksei

meillekin jos jo silloin ufot kuljettivat meidän pitäjäläi-siä, eiks voa?

Latumäen Aino

J.K. On asia, johon en usko. En usko, että ihminen on noussut merestä ja pu-dottanut suomuksensa, olisivathan vuosituhansien aikana niin monet kalalajit voineet tehdä samoin. Siihen en myöskään, että olisimme apinasta kehittyneet. Miksi se kehitys ei ole jatkunut muitten apinoitten osalta? Olishan vaan tarvinnut ”apinoida” kuten ennen sa-nottiin.

Sama

Lähetin oheisen valokuvan kopion Eero Toiviaiselle, Elisenvaaran naapurille, sillä tunnistin kuvasta vain hänet ja isänsä, Juho Toiviais, oman perheen ja parin muun lisäksi. Kuva on otettu kotimme Närevaaran pihalla Suonenjoella 1951, ku-vaajana Pekka Kiiski. Kuvaa terävoitti ja henkilöt numeroi Tapio Nikkari. Tunnistettu: 1. Juho Toiviainen, 2. Onni Kiiski (Metsola), 8. Hellä Rantala, 13. Aarne Toiviainen, 17. Sulo Äikää, 18. Ester Äikää, 20. Pekka Kiiski, 21. Eeva Kiiski, 23. Eero Toiviainen, 31. Riitta Kiiski, 32. Tuula Kiiski, 35. Markku Kiiski. Kiiskin isot tytöt, Marjaliisa ja Leena, taisivat olla keittiövuorossa. Tunnetko kuvan henkilöitä?

”Elisenvaaran Nuorisoseuran retki vuonna 1951

Eero vastasi kyselyyni kuvan henkilöistä:

”Lähetämäsi valokuvan suhteen joudun tuottamaan sinulle pettymyksen. Suuri osa kuvan henkilöistä näyt-tää niin tutuilta, että minun pitäisi tietää nimetkin, mut-ta kun ei niin ei. Tunnistin vain muutamia.

Toisaalta olin useimpien näiden ihmisten kanssa te-kemisissä vain tämän yhden viikon ajan. En ollut noina vuosina mukana Eer:n Nu-orisoseuran toiminnassa, sil-lä opiskelin siihen aikaan Raumalla. Pääsin matkalle mukaan vain siksi, että ret-keilyvaunussa sattui ole-

maan tilaa. Mutta sain minä sitten oikein tittelinkin: olin ”kilvenkantaja”.

Eero Toiviainen:

”Elisenvaaran Nuorisoseuran retki vuonna 1951

Elisenvaaran Nuorisoseura

teki kesällä 1951 Loimaal-ta käsin matkan Parikka-laan, jossa pidettiin Etelä-Karjalan Nuorisoseurojen Liiton kesäjuhlat. Joukon ydinryhmän muodostivat kansantanhijat. Mukana taisi olla muutamia sorjo-laisiakin.

Matka tapahtui/tehtiin

VR:n retkeilyvaunulla, jo-ka oli kokonaan meidän käytössämme. Siinä oli se-kä istumapaikkoja että ma-kuulavereita ja eri osastot miehiä ja naisia varten. Ai-nakin päivisin niistä tietysti tuli sekaosastoja.

Aikataulu oli oman joh-toryhmämme laatima ja melko väljä. Retkeilyvaunu liitettiin ennalta sovittujen matkustajajunien hännille ja vaihto toiseen, oikeaan suuntaan menevään junaan tapahtui sitten sopivalla risteysasemalla. Juhla oli sunnuntaina ja menomatka kesti torstaista lauantaihin.

Sunnuntain juhla-kulku-eessa joukkueemme he-rätti yleisössä ihastuneita huudahduksia – olihan Eli-senvaara rajan takana vain 15 – 16 kilometrin päässä. (Yritin muuten saada itsel-leni kaveriksi rajaloikka-ria, jonka kanssa olisimme käyneet yöllä kotonamme, mutta toista yhtä hullua ei joukosta löytynyt)

Juhlista otettiin tietysti runsaasti valokuvia, mutta minulla ei ollut kameraa. Kenties jonkun mukana ol-leen tai hänen perikuntansa pöytälaatikkoja tai vinttita-varoita kannattaisi katsella ”sillä silmällä”.

Paluumatka oli vieläkin väljempi kuin menomatka, sillä kiinteää aikataulua ei ollut, vaan kullakin rata-osuudella juna, jonka pe-rään vaunumme liitettiin, piti neuvotella rautatievi-ranomaisten kanssa aina

edellisenä päivänä.

Kiiskin Pekko oli kevät-talvesta asti suostutellut po-rukkaa vierailemaan uuteen Kiiskilään, Närevaaraan, olihan Suonenjoki hänen sanojensa mukaan sopivasti ”matkan varrella”. Jokainen voi laskea rautatiekartasta, kuinka monta rautatiesol-mua matkaan tuli lisää, kun paluu sitten tapahtuikin Tampereen kautta.

Mutta hauskaa meillä oli! Tarjoilu oli runsasta ja hyvää ja muutakin ohjelmaa oli sopivasti. Nuorempi puolisko kävi Marja-Liisan opastuksella uimassa ja sen jälkeen pelattiin ainakin krokettia.

En nyt muista kuinka kauan Närevaarassa oltiin, mutta koko Parikkalan reis-tyksen kesti monine pysähdyk-sineen ja junanvaihtoineen melko tasan viikon.

Se oli sitä aikaa se. Ny-kyisin ei retkeilyvaunuja taida ollakaan – eikä niiden liittäminen pendo - ym liinoinhin ainakaan onnistui-si.”

Tiedot keräsi **M.Laine**
Tunnetko kuvan henki-löitä? Löytyisikö valokuvia tähän matkaan tai muuten-kin Elisenvaaran nuorisoseuraan liittyen? Toimiiko seura vielä? Kertoisitteko muistojanne sen toiminnas-ta? Onko jo kirjattu muistiin jotakin?

Vastauksia voi soittaa tai lähettää Kurkijokelaisen toimistoon.

Mikä oli Kalksalon lukko?

Kalksalolaisten syysjuhla Lylyisten kartanossa Lohjalla
- muistelut herkistävät edelleen

Laatokan rannikko- ja saaristokylän, Kalksalon, asukkaiden ja heidän jälkeläistensä perustaman Kalksalo-seuran syysjuhla järjestettiin lauantaina 19.9.2009 Lylyisten kartanossa Lohjalla. Tilaisuus kokosi paikalle yli neljäkymmentä osanottajaa. Lylyisten kartano tarjosi hienot ulkoiset puitteet: aurinkoinen kesäpäivä, hienot maisemat, toimivat sisätilat ja maittävä ruoka.

Kalksalon historiaa ja perinnetietoa keräämään ja vaalimaan perustetun seuran tavoitteena on toimia entisten kalksalolaisten ja heidän jälkeläistensä yhdyssiteenä

sekä keskustelu- ja kohtaamispaikkana. Yhteisissä tapaamisissa muistellaan menneitä ja kerrotaan tarinoita. Muistot ovat tuoreina mielessä, vaikka ne ovat jo vuosikymmenten takaisia. Ilahduttavaa on, että Kalksalossa asuneiden lisäksi mukana on paljon toisen ja kolmannen polven kalksalolaisia, joille muistelut tarjoavat arvokasta ja mielenkiintoista tietoa suvun asuinseudulta.

Kalksalon lukko

Kalksalo-seuran kokoontuminen sattui merkittävään

ajankohtaan, sillä päivälleen 65 vuotta sitten eli 19.9.1944 oli se viimeinen päivä, jolloin Kalksalon kylän piti olla tyhjänä asukkaista. Päivästä käytettiin nimeä ”Kalksalon lukko”. Kuvaannollisesti voidaan sanoa, että Kalksalo pantiin suomalaisten osalta lukkoon. Todennäköisesti eri kylillä oli omat lukkopäivänsä rauhansopimuksen mukaisesti.

Omaakohtaisia muistoja lähdön hetkistä ja vaiheista kertoivat Helmi Grip ja Sylvi Kojo. Vuosikymmentien jälkeenkin asiat ovat selkeinä muistissa. Lähdön hetkellä Helmi Grip (os.

Uimonen) oli vähän vajaa 20-vuotias hyväkuntoinen neitonen. Hän kertoi kuinka sotilaspartio kävi jokaisessa kylän talossa varmistamassa ihmisten lähdön. Sotilaat näkivät, että hevoset olivat valjaissa ja kärryt täynnä tavaraa. Kalksalosta lähdettiin vesitse niin kuin tapana oli yleensäkin ollut, maayhteyttä kannaksen kautta Kurkijoen suuntaan ei juurikaan käytetty. Helmi Uimonen perhekuntineen oli viimeisiä lähtijöitä. Kalksalosta niin kuin muiltakin luovuttavilta alueilta ihmiset kuljetettiin heille osoitetuihin kokoontumispaikkoi-

hin, joista sitten kuljetukset suuntautuivat junilla uusille asuinseuduille. Helmi Grip ja Sylvi Kojo kertoivat myös näistä jatkokuljetusten vaiheista.

Kirjoja Kalksalosta

Kalksalo-seura on julkaissut oman kyläkirjan, ”Kalksalo - kylä Lumivaarassa”, joka valmistui kesällä 2003. Sen tekemiseen saatiin tukea mm. Tampereen yliopiston Virtain kulttuuritutkimuskeskuksesta, ja se hyväksyttiin ko. laitoksen Tutkivisarjaan. Kirjan ensimmäinen painos myytiin loppuun ja siitä otettiin kesällä 2005 toinen täydennetty painos.

Muitakin kirjoja Kalksalo-seuralla on.

Eeva Tervo on suunnitellut ja toimittanut kirjaksi vanhaan kalksalolaisaiheeseen perustuvan kertomuksen ”Seikkailu Kalksalossa” sekä kirjoittanut myös kaksi muuta kirjaa: Samulinnotkon lapset ja Lahdenpohjasta Marinkylään.

Tarinoita Kalksalosta tuntuu olevan ja sen vuoksi uuden kyläkirjan suunnittelu on jo pantu vireille.

Matkoja Karjalaan

Seuran tavoitteisiin kuuluu kotiseutumatkojen järjestäminen. Seuran ensimmäisen oma Karjalan-matka toteutettiin 13.-15.6.2006. Matkatoimikunnan puheenjohtajana oli Kalevi Ylä-Kotola, matkanjohtajana Pentti Suutari ja bussinkuljettajana Esko Laitinen. Matkareitti suuntautui Kuusankoskelta Vaalimaan kautta Viipuriin ja edelleen Käkisalmeen, jossa mm. vietiin avustustarvikkeita paikalliseen invalidilasten hoitokotiin. Majointu ja ruokailu olivat Lahdenpohjassa hotelli Zeljonajassa ja sen lomamökeissä. Kalksaloon päivänpituiselle retkelle matkattiin kaksimastoisella kaljaasilla

rantautumisen tapahtuessa Pöllin rannassa. Lumivaaran kirkko ja hautausmaa olivat luonnollisesti tärkeitä vierailukohteita.

Toinen Karjalan-matka tehtiin 9.-12.6.2008. Seuran puolesta matkajärjestelyistä ja -isännyydestä vastasi Pekka Ylä-Kotola, ja bussin kuljettajana toimi Mauno Pöllönen. Matka alkoi nyt-kin Kuusankoskelta ja jatkui Kouvolan ja Lappeenrannan kautta rajalle Nuijamaalle. Lyhyen Viipurin-pysähdysten jälkeen jatkettiin kohti Kiviniemeä, Käkisalmea ja Kurkijokea. Majointu oli Kurkijoen Vätikässä, yhdessä siellä sijaitsevassa pienessä lomakylässä. Vätikän mökit olivat tukikohtia, joista aamulla lähdettiin ja joihin illalla taas palattiin. Monien vaiheiden jälkeen päästiin onnistuneesti myös Kalksaloon, jossa huipentuma oli vaellus Riutan laelle.

Kalksalo-seuran vuosikokous

Kalksalo-seuran perustava kokous pidettiin Lohjalla 15.2.2003. Seuran tilikausi on kalenterivuosi ja vuosikokous pidetään joka kolmas vuosi. Syyskokouksen yhteydessä Lohjalla pidettiin nyt myös seuran toinen vuosikokous, joka kattoi ajan 1.1.2006-31.12.2008.

Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi Aila Heinonen ja sihteerinä Lea Riekk. Yhdistyksen puheenjohtajana jatkaa Risto Viitanen, varapuheenjohtajana Aila Heinonen, sihteerinä Eeva Tervo ja Lea Riekk sekä rahastonhoitajana Eeva-Sisko Veikkola. Muut hallituksen jäsenet ovat: Lea Järvikare, Hannele Rouhiainen, Mika Tanskanen ja Pekka Ylä-Kotola. Seuran tilintarkastajat ovat Raimo Valkama ja Jorma Satama.

Risto Viitanen

Syysjuhlaväkeä kokoontuneena Lohjalla Lylyisten kartanoon.

Martta Pörsti soittaa virsikannelta Kyytisen talossa Kurkijoen Särkijärvellä. Vieressä on Kerttu Kyytinen. Martta oli Maria Kyytisen palvelijana 1938-39. Valok. Pekka Kyytinen.

Löytyykö virsikannelta ja sen soittajaa?

Kuuntelisimme mielellämme Kurkijoki-seuran joulujuhlissa Karjalatalolla Helsingissä 13.12. klo 14. Matkakulut maksetaan.

Kuvassa Aromäen nuorisoseuran torvisoittokunta. Sen johtaja Antti Korjonen on keskellä. Keitä ovat muut soittokunnan jäsenet? Kuva on Aino Mielosen albumista Kurkijoki-museossa.

Mistä löytyy torvia?

Missähän ovat loput Aromäen nuorisoseuran torvista? Osahan niistä löytyy Kurkijoki-museosta, mutta onko muista tietoa? Torvisoittokuntia oli myös Kurkijoen VPK:lla ja Elisenvaaran suojeluskunnalla. Tietääkö joku näistä torvista?

Näitä kyselee *Tapio Nikkari Tampereelta*

kuvat: Tauno Miikkulainen

Tästähä myö lähettii kävelemmää ensi Mutamäel ja sit viel Kontulaisen paikal.

Matkalaisten nuorin ja vanhin: Esko-settään, toises laijas on tyttären tytär ja sylis on tyttären tyttären tytär.

Toisiilaisii tulloo.

Anitta ja Jorma pistiit tanssiks.

Myö käytii kotona

Elisenvaaran Miikkulaisten Kurkijoen matka

Esko: On ilo nähdä, että karjalaisuus yhä avartuvana näkemysenä elää ja kasvaa.

Niiku viime sukukokko-ukseks päätettii, myö mäntii taas kevvään tiimoil käymää Kurkjoval, ja erikoisest Elisenvaaras. Vähä myö etukättie eppäiltii, jot tullooko meilt osanottajii tarpieks, ko vanhoin askel lyhenöö ja nuoret ei muista Elisenvaarast yhtää mittää. Niihä myö päätettii tarjota joilleki muillekki osallistumismahollisuutta. Aikasemmil matkoil on olt osanottajii siin kahenkymmenän paikkeil – enimmillää kaksikymmentkuus. Reissun johtajii ol kaksin kappalein: kunniapuhheenjohtaja Jussi järjestäis auton ja ilmoittautumiset vanhal rutiinil ja Jorma ottais porukan huostaasa kuha selvittää Lappienrannan tietämil.

Mut mäne ihmettä! Ku ilmoittautumiset ol saatu ni Jussi soitti jot mitä myö nyt tehhää? Kurkjovalt on yösijat varattu kolmekymmenälviijel ihmisel. Ja autoo mahtuu meit kaikkijaa 46. Mutku ilmoittautuneit on kaikkijaa pitkält yl viijenkymmenän – ja meit Miikkulaisiiki reilust yl kolmekymment. Siin olki muretta vaik muil jakkaa. No onneks tul muutama peruutus työesteen, sairauven tai muun syyn takkie. Ko Jussi viel vähä purist ni lähijoiit ol lopult kaikkijaa 47. Ku nuorin lähtijä ol vajjaan vuuvun ikäne ni hää ei tarvint ommaa istumapaikkaa. Näi myö voittii pakata kassit ja lähtii reissul. Ku viel iha viime tipas yks lähtijä sairastu ja hänen kavertisaki jäi sen takkie matkalt pois, ni meit ol sit autos kaikkijaa 45 immeistä, ku kaikki ol saatu kassaa.

Linja-auto läht liikkeel Köyliöst puolen kolmen aikaa helatorstaiaamun ja sitte kerättii porukkaa sovituis paikoist: Loimaalt, Helsingistä, Lahest, Lappeenrannast, Taavetist, Imatralt ja Kitteelt. Miun Esko-settään tarjos aamutuimaa koko porukal kohvit Taavetis, mist hää iteki tul meijen muihen matkaa. Niiralastha myö

ylitettii täl kertaa raja. Ja ku lopult päästii Venähen puolel ni sää senku huononi ja nii tek tietki. Niihä myö sit oltii majapaikas siin yheksän – vai oisko se olt kymmenän – tietämis. Saatii sit viel syyväksemme iltapala ja sitte äkkijää nukkumaa. Kahos ko aamulla varrai olis sitte lähtö kotkonnuil. Sää vaa vähä pelotti.

Mut perjantiaamu valkeni kauniina. Eiku aamupuurol ja sit matkal. Käytii Kurkjojen kirkon raunioil ja jotkut käi paikallises kaupaski. Ja sit jatkettii Elisenvaaraa. Siel ol meil eelliselt matkalt tuttu milliisi oman maastoautosaa kans vuottamas Eskoo ja Elvii. Ja laitettiiha myö sen auton kyytiti kohv'vehkiet ja muutaki painavampaa tavaraa. Ja nii läht Eskosettään ja Elvisis-koin maastoauton kyyvis kotpaikal. Myö muut käytii linja-auton kyytiti ja ja päästiiki siin lähel Mutamäkkii. Mutamäk on Martan, Jussin ja Maijan kotpaikka ja sielhä se miun isoissään ja issäinki ol syntynt. Sit koko joukko – Mikon, Antin ja Kristiinan jälkeläiset – lähteti kävelemmää. Kaik käveltii ensi Mutamäel vajjaan kilometrin matka. Maasto ol ensi jyrkkää alamäkkii ja sit viel kovempää ylämäkkii. Eikä ne mäet mittää, mut se viitakko, se oli sakkii ko piikä.

Meitä Antin jälkeläisii ol matkas melkei kaksikymment immeistä, meijen pit jatkaa viel melkei kaks kilometrii enneko oltas meijen kotpaikal (vanhal Kontulaisen paikal). Meil ol vähä kiire, ko tiijettii et siel ne Eskosetä ja Elvi jo vuotteloot meitä. Lähtijäisiks viel huuvettii Jussil ja kumppaneil, jot tulisiit käymää meilki. Siel sais ihan varmast kohvii ja piiraita. Elvi ja Sinikka ku ol paistaneet niitä ainaki 120 kappaletta.

Siitä ku kahottii Mutamäen laelt kottii päi, ni nähtii jot mäen ja peltoaukiin rajal ol noust jo melkone rytteikkö. Eikä se laaja peltoaukiikkaa olt entisen näköne. Pellon viljelemättömyys näky. Mut reitti ol selvä: Ensi käveltii mak alas. Tähä suuntaa se

ol aukii ja hyvä kävellä. Ko päästii pellol ni eiku tavotteks Aro-ojan ylitys ja sit pellon keskel olevan meh-täsaarekkeen ohi ni joha ol näkyvis muutaman saan metrin pääs mehtän kulma, josta män vanha tien pohja meijen kottii. Sit käveltii par sattaa metrii tiepohjaa pitkin ni jo oltii meijen kottaukiin kulmas. Iessä näky kotkumpare ja naveten korkii kivijalka. Kaik puuosat rakennuksist ol venäläine purkant pois het sovan jälkie jo koht meijen lähettyy. Ja pellol ol jo melkei metrin korkuisii puuntaimii siel sun tääl. Ja sielhä ne Esko ja Elvi kävelii keskel peltoa kahtelema maisemii.

Se navetan pohja kivijalan sisäl on perinteisest olt meijen kokkoontumipaikka. Eiku sinne ja pöytäliina keskel pohjaa ja siihe tarjoi-lut esil. Kivijalan takakulma on olt enneki hyvä kohvinkeittoalusta. Ensi myö kohotettii samppanjalasit kottii pallaamisen kunniaks. Ja sit syömää piirait (ja olha siin muutaki purtavaa) ja juomaa just keitettyy kohvii. Ja juttuu riitti pitkäks aikaa varsinki niil ketkä ol tääl syntyniet ja vähä kasvaniemietki. Elvihä se muist iha tarkallie minkä nimiset lehmät ol navetas olliet – ja mis paikas. Ja toisiilaisetki käivät meil kyläs, kohvil ja piirail.

Sit myö tutkittii ympäristöö. Kot'talon kivijalan päälle ol kaatunt isoja puita ristii rastii ja uuniki ol purettu ja murentunt iha olemattomii. Elvi selitti mitä missäki ol olt mut selkiitä kuvvaa ol vaikiita saaha. Siin kotkumpariel myö pyörittii pitkä aikaa. Mut sit myö läettii vähä kerrassaa kulkemaa takasi päi.

Enne vanhaa ol keskel peltoa rihi. Ku myö sotti välil palatti kottii, ni tää rihi ol ainut rakannus mikä ol pystys. Ensi meije täyty asuu vähä aikaa Mutamäes. Sitä rihtä sit kunnostettii vähäse et päästii siihe asuma välaikasest. Ja miehä synnyin siin rihihes. Nurkkakivi ol jälel viel miun syntymäpaikast. Sit ko jatkettii vähä matkaa, tultii mehtän laitaa. Siihe Pekko-settään

(Sinikan isä) rakens sotti välil oman kotisa. Kivijalka ol siitaki jälel. Sit täält löyty vanha kaivo. Kans ol siintä hävint, mutt ves ol kirkast niiko ennevanhaa. Jä löytyhä tääl vanha perunakuoppaki. Siihe veljekset rakensiit sotti välil katon päälle ja tekkiit sisäl kiu-kaan ja saunaha siint saatii enshättää.

Mie luulen jot näist kotkonnun asioista saatta pararaan kuvan ku mie laitan valokuvvii tähä yhteytie. Ja sit Luoman Jorma lupas kirjuttaa Mutamäen porukan kotkonnulla käynnist. Nii jot pistetää se juttu kans tähä yhteytie.

Sit seuraavana päivän myö käytii Valamos. Siel myö nähtii luostarin korjatun osan loistoo ja korjaamattoman osan nykytilaa. Eihä se kuitenkaa olt mitää verrattuna kotkonnuil käyntii. Mut ol siel kuiteki laulajii – ja joukos ol yks ihan mahotton hyvä ja vahva passo. Hää ko laulo ni se ol jottai.

Seuraavana aamuna varrai lähettii takasi Suomie. Ja mieki olin koton Ulvilas koht puolen yön jälkie.

Nämä jutut kirjutiit Jorma Luoma,

hänen äitisä ol Anni Luoma os. Miikkulainen (s. 1921), hänen isäsä ol Mikko Miikkulainen (s. 1870), hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1823), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1792), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1752), hänen isäsä ol Henrick Mikulain (s. 1727), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s.1699).

Toine kirjuttaja ol Tauno,

hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1901), hänen isäsä ol Antti Miikkulainen (s. 1867), hänen isäsä ol Heikki Miikkulainen (s. 1823), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1792), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s. 1752), häneb isäsä ol Henrick Mikulain (s. 1727), hänen isäsä ol Henric Mijkulain (s.1699).

Elvi kertoo vanhoja asioita.

Vanha kaivo.

Koihvii keitetii navetan kivijalal.

Miikkulaiset Mutamäessä

Perjantaina 22.5.2009 vietettiin kotiseutumatkan kotikonnut-päivää. Kurkijoen Elisenvaarasta matkattiin bussilla muutamia kilometrejä ja siirryttiin ”apostolin kyytiin” tukevia eväspakkuksia kantaen ja taivaltaen läpi metsän, ylittäen sillä kertaa onneksi verrattain vähävetisen puron ja lopulta nousten niittymäistä mäen laitaa Mutamäelle, Mikko Miikkulaisen kotipaikalle, jossa tulijoita odottivat vain paikalla olleiden rakennusten suurelta osin rikkoutu-neet perustukset.

Mikko Miikkulaisen lapsista ryhmässä olivat tytär Martta Anttonen (85 v), poika Juhani Miikkulainen (79 v) ja tytär Maija Simola (78 v). Seuraavaa sukupolvea olivat edustamassa Mikon vanhimman pojan, Heikin, tyttäret Terttu Miikkulainen ja Anja Miikkulainen aviosiippansa, Heikki Kulmalan, kanssa. Samaa sukupolvea edustivat myös Mikon Anni-tytären poika Jorma Luoma sekä Juhaniin pojat, Hannu Miikkulainen ja Jukka Miikkulainen.

Alueen alustavan katselmuksen jälkeen ryhdyttiin varsin mukavan sään vallitessa kahvin keittoon. Hannu osoitti hyvää erämiestaitoa trangia-keittimen käsittelyssä samalla kun Martta ja Maija järjestivät kotiin saapumisen kunniaksi kuohujuomatarjoilun. Me nuoremman polven edustajat, joista monet olimme omien vanhempiemme kotipaikalla ensimmäistä kertaa, saimme kuulla kahvin ja hyvien karjalaisten leivonnaisten nauttimisen yhteydessä monenlaisia tarinoita Mutamäen

elämänmenosta sotavuosia edeltävältä ajalta. Juhani vauhdikas kuvaus talvisesta mäenlaskusta reellä toisiin suuntaan sai meidän nuoremmat pohtimaan, että kuinkahan reen veto takaisin mahtoikaan onnistua ja mahtoiko koko touhulle olla Mikko-ukin lupaa. Hän kun oli kertomusten mukaan varsin tarkka asioistaan: hän ei esim. antanut Anni-tytären miehelle, Veikko Luomalle, hevosta Elisenvaaran asemalla käyntiä varten ilman Mutamäen pihassa suoritettua ajokoetta. Nykyajan termein tarkasteltuna kysymyksessä oli osaamisen tarkistaminen eli näyttökoe.

Osa Mutamäki-ryhmästä vieraili toisiissa peltoaukean ylittäen ja pienen metsätai-paleen samoten. Matka kävi lämpöisenä päivänä hyvästä kuntolenkistä ja perillä ryhmä sai vastaanottaa runsaasti perinteistä karjalaista vieraanvaraisuutta.

Ennen Mutamästä lähtöä Martta, Juhani ja Maija halusivat vielä esitellä Mutamäen kokkopaikan ja löytyihän se lopulta pienen etsiskelyn jälkeen; maisema kun oli heidän edellisinkin vierailun jälkeen muuttunut huomattavasti.

Vierailu Mutamäessä oli mielenkiintoinen; siinä konkretisoituivat monet vuosikymmenien aikana tarinoista ja kertomuksista muotoutuneet mielikuvat ja aikaisemmin nähdyt valokuvat saivat tuekseen oikeat mittasuhteet. Monelle vahvistui käsitys, että tänne vielä palataan.

Jorma Luoma

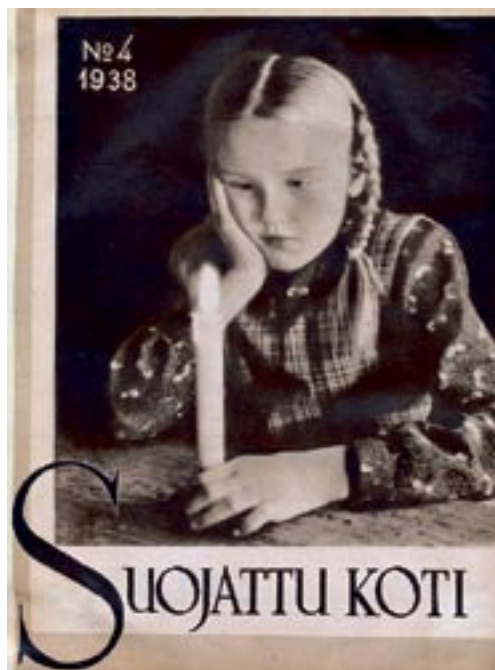
Kohvpyötä katettii navetan lattijal.

Arvokas lahjoitus Kurkijoki-seuralle

Viime kesäkuun 11. päivänä Sirkka Poutanen oli kutsunut Kurkijoki-seura edustajat kahville kotiinsa Tuusulaan. Sirkkan vieraana oli myös Ritva Kyytinen, joka oli tuonut Rovaniemeltä ison laatikollinen isänsä Pekka Kyytisen leikekirjoja ja valokuvia, joista tehtiin lahjakirja.

Leikekirjoihin valokuvaa ja toimittaja, filosofian maisteri Pekka Kyytinen (1906-1974) on liimannut vuodesta 1935 alkaen sanoma- ja aikauslehdissä julkaistuja valokuviaan ja kirjoituksiaan. Kokoelmaan kuuluu myös joukko hänen ottamiaan korkealaatuisia valokuvia muun muassa maaottelumarssista, arkkiatri Arvo Ylpöstä ja Helsingin yliopiston promootiosta, jossa ovat mukana marsalkka Mannerheim ja presidentti Ryti. Myöhemmin Ritva Kyytinen lahjoitti vielä kolmisensataa irrallisia

Sirkka Poutanen Suojattu Koti-lehden kansikuvassa vuonna 1938. Pekka Kyytisen leikekirjasta vuosilta 1935-39.

ta isänsä ottamaa valokuvaa, osa Kurkijoelta.

Sirkka Poutanen on Pekka Kyytisen Elsa-sisaren tytär. Hän on järjestänyt ja liimannut enonsa ottamia kuvia edesmenneelle

tädilleen Kerttu Kyytiselle omistetuksi albumiksi. Kiitän, että sain kopioida siitä kuvia Kurkijoki-kuvakoelmaamme.

Tapio Nikkari

Ritva Kyytinen (valkoisessa puserossa) luovuttamassa isänsä Pekka Kyytisen jälkeensä jättämää aineistoa Sirkka Poutasen (oikealla) kotona Tuusulassa 11.6.2009. Lahjoitusta vastaanottamassa Riitta Sainio ja Sakari Karsila.

Karjala-Liiton Pitäjälehti-kampanja

Pitäjälehtiä voi selailla Karjala-talolla Helsingissä ja mahdollisesti muillakin Karjala-Liiton 70-vuotisjuhlavuoden tapahtumapa-

koilla. ”Juhlavuonna haluamme esitellä myös pitäjälehtiä, jotka ovat suomalaisessa lehtimaailmassa ainutlaa-

tuisia. Yli 20:lla luovutetun Karjalan pitäjällä on oma lehti”, kirjoittaa Ajankoh-taista karjalaista asiaa-lehti syksyn numerossaan Jokainen Kurkijokelainen-lehtikin on tästä lehdestä lähtien luettavissa Karjala-talolla.

UUSI ERÄ!

Kurkijoki-isännänviiri

95 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Kurkijoen Maamiesopiston museoesineistöä Mustialassa

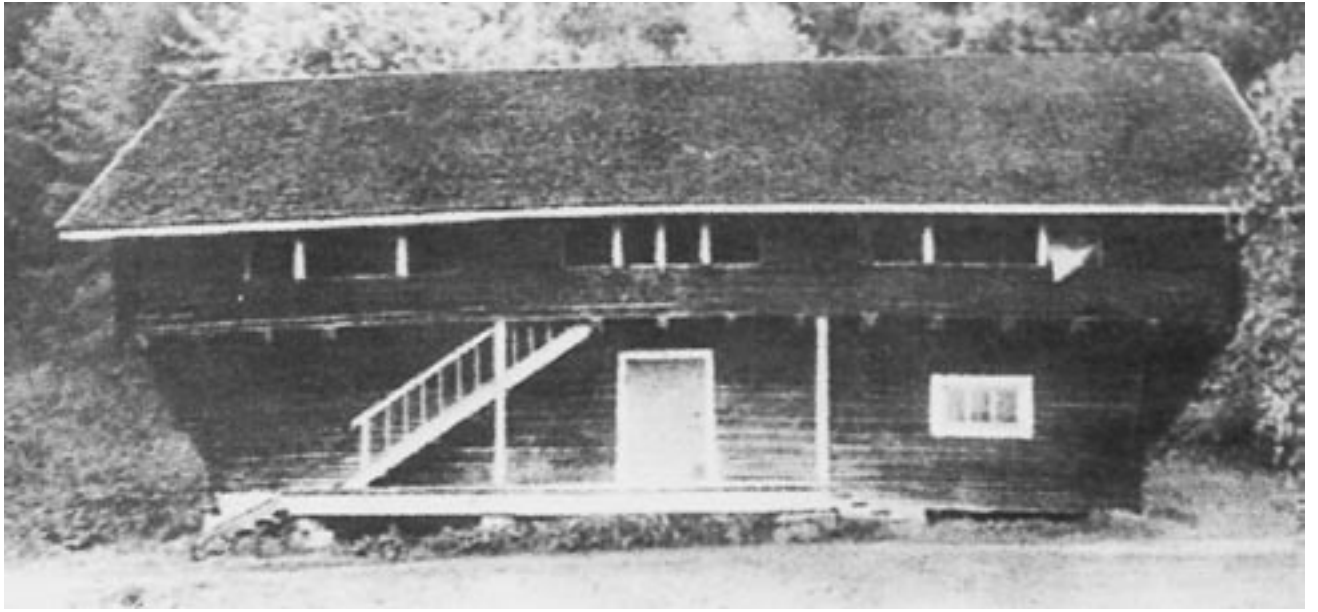
Tammelan Mustialassa sijaitsevan museon vanha osa on perustettu vuonna 1905. Museolle rakennettiin punatiilinen kaksikerroksinen museorakennus. Silloisen esineiden sijoittelun mukaan näyttelytilat on ahdetu niin täyteen kuin sisään mahtuu. Esineistöluettelon mukaan kokoelmassa on (v. 1935) noin 3700 esinettä ja ne ovat huolellisesti luetteloitu ja numeroitu.

Rakennuspiirustukset on laatinut professori Gösta Grotenfelt. uusi varastomainen museorakennus valmistui 1935.

Museohanketta on to-

teutettu myöskin Kurkijoen maamiesopistolla. Mielestäni täydellistä Opiston arkistoa säilytetään valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti Mikkelin maakunta-arkistossa Mikkelissä.

Mikkelissä kävin läpi Opiston painetut vuosikertomukset ynnä muuta materiaalia, josta kuvittelin löytäväni jotain asiaa liittyvää – turhaan. Ainoa asiakirja, jonka voi yhdistää museo-asiaan on vuoden 1935 vuosikertomus, jossa sanat ”rakennettiin pohjalaistyylinen aitta”. Rakennuspiirustukset oli piirtänyt arkkitehti Lars Sonck. Rakennus pa-

Museoaitta 1935. Piirustukset laatinut arkkitehti Lars Sonck.

loi kuitenkin jo 1935. Edes tulipalosta ei löydy mitään mainintaa. Ei tiedetä, oliko aittamuseoon jo kerätty ja järjestetty museoesineitä.

Mustialan opiston arkistoja säilytetään täydellisinä Hämeenlinnan maakunta-arkistossa. Luin vastaavat asiakirjat kuin Mikkelissä. Ainoa asiakirja, joka minua kiinnosti ”Luettelo Kurkijoen opistotalalta Mustialan

museolla saatavista maatalousesineistä”. Allekirjoitus: ”Tämä luettelo on laadittu Kurkijoen opistotalalla 12-12 P:nä lokakuuta 1935, ollen siinä saapuvilla opistotalan tilanhoitaja ja opistonjohtaja Juhani Karttunen.

Mustialassa 15 p:nä lokak. 1935

Antto Laiho Mustialan maatalousmuseonhoitaja”.

Esineitä on 41 kappaletta

ka kaikki on viety museon esineluetteloon, mutta esineet ovat jääneet numeroimatta. Oletan, että nämä Kurkijoen opiston esineet ovat uudessa museohallissa. Minulle kerrottiin, että Kurki-Säätiö on lainannut oheisen valokuvan mukaisen voimuotin. Palautusta odotellaan!

Herääkin kysymys siitä, että onko minkään muotois-

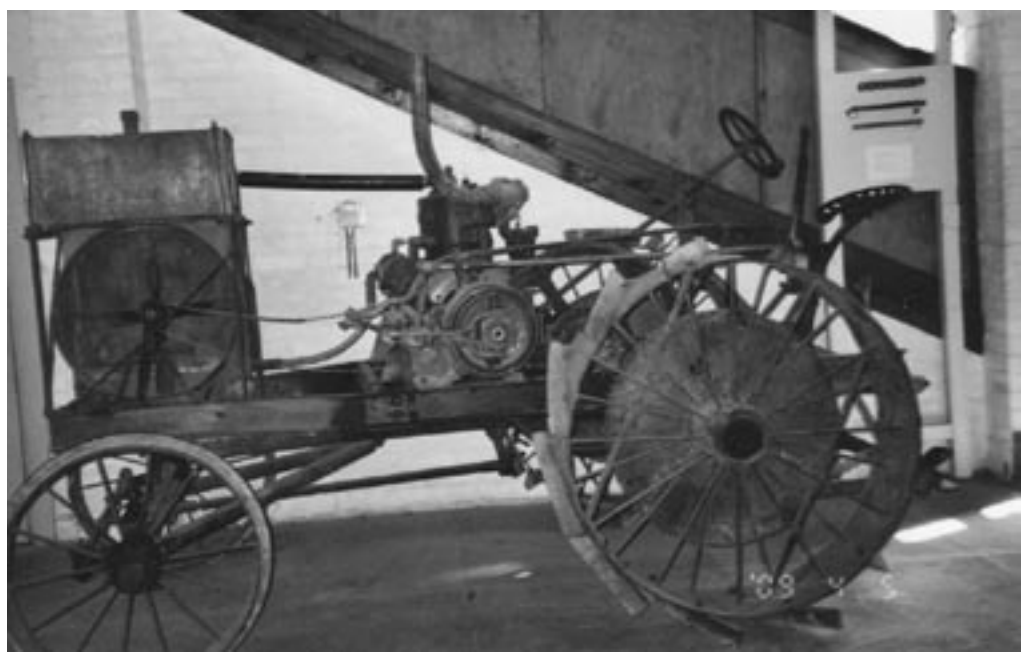
ta yhteistyötä herätelty kolmen Kurkijoki-museoiden välillä?

Tarkoitan tällöin: SARKA- ja KURKIJOKE-museot Loimaalla ja MUSTIALAN museo Tammelan Mustialalla (Kurkijokikokoelma) ja ehkä voisi lisätä vielä yhden Nykykurkijoella olevan museon. Toimiihan se entisen opiston rakennuksessa.

Olavi Kilpiö

Voimuotin pohjapuoli. Teksti vapaasti suomennettuna: Kurkijoen (Kronobor-gin) maamiesopisto (instituutti).

Vanha traktori Mustialan museosta.

Vanhoja valokuvia

Oikaisu

Kurkijokelainen 17 /2009 sivulla 3 olevaan juttuun Kuninkaalliset Kurkijoella oli pujahtanut väärä kuva, joka esittää presidentti Lauri Relanderin vierailua Kurkijoella. Avustajamme Tapio Nikkari Tampereelta oli huomioinut asian ja lähetti aiheeseen liittyvät kaksi kuvaa.

Asemarakennuksen pohjoispäässä sijainnut asemaravintola(valok. Pietinen). Kuvat omistaa Markku Kaltio, Tampere.

Kuvissa esiintyvä leskirouva Bertha Kjälström omisti Elisenvaaran asemaravintolan vuoteen 1936 saakka, jolloin hän perheineen muutti Tampereelle ja osti sieltä ravintola Seura-huoneen. Oheisessa kuningasvierailun yhteydessä otetussa kuvassa Berthan pojan Holgerin (myöhemmin Kaltio) tytär Inga-Lill ojentaa kukkia kuninkaalle. Kjälströmiä kotikieli oli ruotsi, ja keskustelu kuninkaan kanssa sujui luontevasti.

Lystiä oli, mutta ilta meni ja kuuma tuli

Eevi ja Hilja olivat jääneet – harvinaista kyllä – kahdestaan kotiin vanhemman väen mentyä kylään. Ja kuinka ollakaan, tulivat siihen iltaa

istumaan naapurien pojat Pekka, Toivo ja Viljo. Seura oli tuttu ja sopuisa.

Aivan huomaamatta siirtyi keskustelu vanhan kan-

san taitonäytteisiin. Olihan niitä ennenkin kokeiltu, mutta kun yksi arveli lihoneensa ja toinen laihtuneensa, niin päätettiin taas

yrittää. Hauskaa ajanvietetähän sellainen onkin.

Tämä Pekka (Juhonpoika) Kyytisen valokuvin varustettu kuvasarja vanhan kansan leikeistä on julkaistu Seura-lehden numerossa 8 vuonna 1938. Se on kopioitu Ritva Kyytisen Kurkijoki-seuralle lahjoittamasta, isänsä Pekka Kyytisen tekemästä leikekirjasta. Pekka Kyytisen sisarentytär Sirkka Poutanen on tunnistanut kuvissa esiintyviä henkilöitä (nimet suluisissa). Hänen kommenttinsa ovat: Kuvissa esiintyvät Kerttu Kiiski, Eevi Kiiski, Viljo Kiiski, Pekka (Matinpoika) Kyytinen ja Väinö Inkinen. Kuvattu Antti Kiiskin tuvassa.

Jutun lähetti Tapio Nikkari

Ensin rupesivat Eevi ja Hilja lyömään lepenaa – niin kuin sen leikin kansanomainen nimitys on. Tyttäret asettuivat vastatusten, niin kuin kuvasta näkyy. Kumpikin löi ensin kätensä polviinsa, sitten kämmenet yhteen, sitten kumpikin löi oikealla kädellään toisen kämmentä, taas omat kädet yhteen, sitten lyönti polviin, taas omat kädet yhteen, nyt vuorostaan vasemmat kämmenet yhteen jne. Taitavilla lepenanlyöjillä vauhti kiihtyy kohta vallan vimmatuksi ja saattaa kestää hyvän aikaa, ennen kuin kumpikaan sekoo. – Eevi (Kiiski) ja Hilja (Asikainen) olivat taitavia lepenanlyöjiä.

Eivät jääneet tytöt pojista jälkeen myöskään ranteen koskettamisessa peukalolla. Kaikki onnistuivat, vaikka kipeää eräille teki, sen kyllä näki.

Hilja on aina ollut hoikka kuin humalansalko, ja niin hän nytkin sai kätensä erittäin hyvin yhteen selän taitse.

Viljo sen sijaan selviytyi loistavasti suolasäkin nostamisessa. Koettakaapa tätä temppua! Ei se ole helppo. Se on mies, joka pääsee tuosta Viljon asenosta yhdelle jalalleen nyt seisomaan!

Patahangon alitse kierittäytymisessä taisi Toivo olla taitavin.

Mutta tytöt eivät tahtoneet ollenkaan koetella niskavoimiaan. Innokkaita katsojia he kyllä olivat.

Jalka niskan taa. Kyllä pojat yrittivät sitäkin, vaikk'ei se kaikille onnistunutkaan. "Mutta alkää tehkö niin kuin se muinoinen likka" – naureskelivat pojat tyttärille – "joka meni aitaan harjoittelemaan yksin tätä temppua. Hän sai kyllä jalan niskan taa, mutta ei saanut sitä pois, ennen kuin hänet löydettiin onneksi siksi ajoissa, että saatiin vielä jäämään henkiin."

Seuraavana iltana kokoontui jälleen viisi henkeä samassa tuvassa, mutta nyt ei tehty enää vanhan kansan taitotemppuja. Jokaisella olivat näet paikat kipeinä edellisestä illasta.

Yläne palasi emon syliin

Yläneen kunnan itsenäisyys päättyi viime vuoden lopussa, niin kuin monen muunkin pienen kunnan. Yläne, vanhalta nimeltään Ylälä, liitettiin Pöytyän kuntaan eli vanhaan emokuntaan tämän vuodelusta, jolloin kunnan itsenäisyys päättyi. Yläneen asutus on melko vanhaa. Yläne mainitaan Pöytyän kappeliseurakuntana jo vuonna 1392. Seurakunta itsenäistyi vuonna 1875.

Yläne on vanhaa maatalousaluetta, joskaan pellot eivät ole niin laajat ja tasai-

set kuin läheisellä saviseudulla. Maasto on metsäistä ja mäkistä ja luoteisraja piiryy Pyhäjärveen. Yläneen maatalous oli pientilavaltaista joten Yläneen kunnassa ei ollut monia suuria kartanoita. Näin olen ei jatkosodan pakkorauhan jälkeen Yläneelle voitu asuttaa kovinkaan runsaasti karjalaista siirtoväkeä. Siirtokarjalaisten tie – nimisen kirjan mukaan Yläneellä asui vuonna 1972 noin 50 entistä karjalaisperhettä. Heistä parikymmentä oli Kurkijoelta ja parikymmen-

tä Metsäpirtistä. Kymmenkunta perhettä oli kotoisin jostakin muusta Karjalan kunnasta mm. Räisälästä ja Hiitolasta. Karjalaistiloja lienee perustettu vajaat 50. Todellinen karjalaisasutuksen luku lienee jonkin verran suurempi.

Yläneen kunnan asukasluku oli, tilastokeskuksesta saatujen tietojen mukaan, vuonna 1942 yhteensä 3435. Vuonna 1947 asukasluku oli 3637 joten karjalaisia oli Yläneelle asettautunut noin 200 henkilöä. Mainittakoon, että Yläneen kunnan arkis-

toista, samoin kuin Yläneen seurakunnan arkistoista ei löytynyt kyseisten vuosien asukaslukuja.

Ensimmäisissä sodan jälkeisissä kunnallisvaaleissa syksyllä 1947 kunnanvaltuustoon tuli valituksi kolme karjalaisedustajaa, Antti Pöllänen, Vilho Lankinen ja Viljo Hatakka. Heidän kolmivuotinen toimikautensa alkoi siis vuoden 1948 alusta. Vuonna 1951 alkaneelle valtuustokaudelle vaalit eivät menneet karjalaisittain hyvin sillä valtuustoon ei tullut yhtään karjalaista valtuutettua. Seuraavalle, vuonna 1954 alkaneelle kaudelle valtakirjan lunasti Antti Häkli. Seuraava 1957 kausi meni jälleen ilman karjalaisedustusta. 1961 alkaneella -60 luvulla valtuutettuina toimivat Antti Pöllänen, Tauno Immonen ja Eero Tuokko. 1970- luku ja -80 luvun alku kului jälleen ilman karjalaisedustusta. Vuonna 1985 alkaneelle kaudelle tuli valituksi Tapio Rastas, seuraavalle, 1989 kaudelle Reino Sahla, 1993 kaudelle Reino Sahla ja Timo Hämäläinen, toisen sukupolven karjalainen. Vuonna 1997 alkaneen kauden valtuutettu oli Timo Hämäläinen, vuoden 2001 kauden Tapio Rastas. Vuonna 2005 alkaneella kaudella valtuustossa olivat Tapio Rastas ja Timo Hämäläinen.

Kunnanhallituksessa ovat olleet eri pituisia kausia Tauno Immonen, Antti Pöllänen, Otto Majuri, Eero Tuokko, Reino Sahla ja Timo Hämäläinen.

Sukujuuret Metsäpirtissä

Kolme kautta kunnanvaltuustossa sekä kaksi kautta kunnanhallituksessa toimineen Timo Hämäläisen sukujuuret ovat Väinö - isän puolelta Metsäpirtissä. Äiti Laura on sen sijaan Peräsei-

Kurkijokelaisia kunnalliselämässä

Vuoden 2008 viimeisessä numerossa alkanut artikkelisarja käsittelee kurkijokelaisten osuutta sijoituskuntiensa kunnalliselämässä vuosina 1947-2008.

Pitkäaikainen luottamusmies Timo Hämäläinen on sukujuuriltaan Metsäpirtistä.

näjoelta, minne Hämäläiset menivät evakkoon syksyllä 1944. Timo on syntynyt vuonna 1945. Yläneelle Hämäläisen perhe muutti 1948.

Timon vaimo Soile on oripääläisiä ja heidät vihittiin vuonna 1972. Nuori pari muutti Ruskolle ja perheeseen syntyi Eveliina - tytär ja Erno - poika. Ruskolta tie vei Riihikosken ja Turun kautta takaisin Yläneelle Timon entiselle kotitalalle 1990 - luvun alkaessa.

-Vaikka äitini on pohjalaisia, niin hän omaksui aikanaan melko paljon karjalaisia perinteitä, mm ruokaperinnettä niin, että piirakatkin tulivat aikanaan leivotuiksi.

Vielä nykyäänkin meillä näkyy jossakin määrin karjalainen perinne ja kulttuuri vaikka toki tunnen itseni yläneläiseksi, määritteli Timo Hämäläinen.

Hän kertoi käyneen-

sä isänsä syntymäsjöillä Metsäpirtissä kolme kertaa. Rakennukset on kaikki hävitetty, mutta silti tuntui hyvältä tutustua juuriinsa. Kun ikää karttuu, niin tuntuma juuriinsa tuntuu vain lisääntyvän.

Timo Hämäläinen toteasi, että kyllä yksityinenkin henkilö pystyy vaikuttamaan kunnanhallituksen sekä valtuuston työskentelyyn. Se edellyttää kuitenkin aktiivista otetta ja asioihin perehtymistä. Kun asioita valmistellaan kunnanhallituksessa ja esityksiä käsitellään ryhmäkokouksissa ennen kuin ne tulevat valtuustoon, niin vaikutusmahdollisuuksia on.

Mainittakoon, että Timo Hämäläinen tuli valituksi myös Pöytyän uuteen kunnanvaltuustoon kuntien yhdistyessä tämän vuoden alussa.

Arvi Heinonen

Ritva ja Heikki Majuri sekä Roope uuden kotinsa kuistilla. Kurkijokelaista sukujuurta oleva Heikki Majuri toimi oivana oppaana Yläneellä tapahtuneessa tietojen keräämisessä.

Vieraita museolla

Erikoinen päivämäärä 9.9.09 jäänee joukolle loimaalaisia mieleen Kurkijokimuseolle teh-

dyn retken ansiosta. Oli ilahduttavaa vastaanottaa aidosti kiinnostuneet, kohteliaat vieraat, jotka saapuivat kukkakimpun ja laulutervehdyksen kera. Ei voinut olla yhtymättä säveliini: "Jo Karjalan kunnalla lehtii puu", niin vahvan tunnelatauksen se heti alkuun herätti.

Museon esineistöön ja valokuviiin tutustumisessa vierähti hyvä iltarupeama. Lämmitti nähdä ja kuulla, miten syvästi vieraiden mielenkiinto kohdistui Kurkijokeen, sen historiaan ja väestön kohtaloihin. Monet ihmettelivät museomme monipuolista antia, erityisesti paljon kertovat, tai-

Henkilöt vasemmalta: Kirsti Perho, Hertta Hedman, Hanna Palin, Juha Anttinen, Maija Pöysti, Reino Palin, Leena Virtanen, Pekka Hedman, Risto Nikkilä.

dokkaat valokuvat puhutellivat. Ketäpä ei koskettaisi evakkotiellä vaeltava kansa, liekkien vallassa roihuava kirkko.

Koetun perusteella virisi kahvipöydän ääressä monipolvinen keskustelu. Kaikilla oli muistoja mm. siirtolaisten asettumisesta

Loimaalle.

Lopuksi illan emäntä luki kertomuksen Karjalan kodistaan hädätyn Marin lähtötunnelmista, jotka selvästi liikuttivat kuulijoita.

Olitte hyviä vieraita, kiitos käynnistä.

Leena Virtanen

Museokierroksen jälkeen riitti keskustelua kahvipöydän ääressä. Valokuvat: Jukka Virtanen

Omega-3-rasvahapot ja vitamiinit lisäävät vastustuskykyä

Uusimmat tutkimukset osoittavat, että omega-3-rasvahappojen sekä rasvaliukoisten vitamiinien nauttiminen lisää vastustuskykyä sekä vähentää hengitystieinfektioita.

Ravitsemuksella on tärkeä rooli puolustuskyvyn ylläpidossa, ja kaikki tarvittavat vitamiinit, hivenaineet ja tyydyttymättömät rasva-

hapot pitäisi saada ruoasta. Koska todellisuudessa näin ei kuitenkaan aina ole, voi puolustuskykyä tukea myös ravintolisillä.

Tutkimuksien mukaan D-vitamiinin määrä elimistössä vaikuttaa hengitystieinfektioihin sairastumiseen. Esimerkiksi syksyllä ja talvella elimistössä on yleensä vähemmän D-vitamiinia kuin kesällä, ja

siksi suurin osa ihmisistä sairastuu näinä vuoden aikoina. Suomalaisista yli 40 prosenttia kärsiikin talvella D-vitamiinin puutteesta. D-vitamiinin saannista huolehtiminen sen sijaan saattaa lisätä vastustuskykyä ja vähentää ylähengitystieinfektioihin sairastumista. Erityisesti astmaatikoilla ja keuhkohtaumapotilailla D-vitamiinimäärän kasvat-

tamisesta oli tutkimuksen mukaan selvästi etua. Kanadassa viranomaiset tutkivat D-vitamiinin vaikutusta vakavien influenssasairauksien torjumisessa.

Norjalaisen tutkimuksen mukaan kalanmaksaöljyä ravintolisinä nauttineilla ihmisillä on selvästi parempi vastustuskyky kuin niillä, jotka eivät kalanmaksaöljyä käyttä. Kalaöljyn tai kalanmaksaöljyn päivittäisellä nauttimisella on suotuisia vaikutuksia terveyden kannalta, sillä niiden sisältämät omega-3-rasvahapot tukevat myös valtimoiden, sydämen, verenkierron sekä hengitysteiden hyvinvointia.

Raskaana olevien ja imettävien äitien omega-3-

rasvahappojen tarve kaksinkertaistuu raskauden ja imetyksen aikana, sillä omega-3-rasvahapot ovat tärkeitä sekä sikiön että vauvan aivojen ja näkökyvyn kehittymisen kannalta. Äidin on huolehdittava myös omasta riittävästä omega-3-rasvahappojen saannistaan.

Omega-3-rasvahapot kuuluvat tyydyttymättömiin rasvahappoihin, joista keho on riippuvainen, mutta joita se ei itse pysty valmistamaan. Siksi omega-3-rasvahappoja kutsutaan välttämättömiksi rasvahapoiksi.

Rasvaisessa kalassa, kalaöljyssä ja kalanmaksaöljyssä on pitkäketjuisia omega-3-rasvahappoja, eikosapentaeenihappoa

(EPA) ja dokosaheksaeni-happoa (DHA). Kasveissa oleva omega-3-rasvahappo on alfa-linoleenihappoa (ALA). Kasvipööräisillä omega-3-rasvahapoilla ei ole samoja myönteisiä terveysvaikutuksia kuin kalasta saatavilla EPA:lla ja DHA:lla. Kun suomalaiset söivät pula-aikana Möller Kalanmaksaöljyä riisitau-din välttämiseksi, ei omega-3-rasvahappoja tunnettu lainkaan. Sen sijaan kalanmaksaöljyn sisältämien D-, E- ja A-vitamiinien terveysvaikutuksista tiedettiin jo silloin.

D-, E- ja A-vitamiineja sekä omega-3-rasvahappoja saa lukuisista markkinoilla olevista kalaöljyvalmisteista kapsleina tai pullossa.

Näin syksyllä, ensimmäisten pakkasöiden jo puraistua puolukan punaisia poskia, on aika laittaa uuniin kurkijokelainen perinneruoka

Marjamämmi

2 l vettä
1 kg ruisjauhoja
1 kkp puolukkahilloa

Vesi kuumennetaan kuumaksi, ei kiehuvaaksi. Lisätään vähitellen sekoittaen ruisjauhot. Seos on kuin velliiä, ei sakeampaa. Annetaan imeytyä lämpimäs-

sä noin tunnin ajan (ennen Kurkijoella uunin lämmitysajan) eli kunnes mämmi on makeaa. Sokeria ei laiteta. Lisätään puolukkahillo ja vähän kiehuvaa vettä. Pannaan uuniin noin tunnin ajaksi. Ennen marjamämmi paistettiin saviruukussa. Syödään maidon kanssa.

*lähde: Pirkko Sallinen-Gimpl: Karjalan perinneruokia
kuva: Wikimedia: Jonas Bergsten*

Viipurin Torkkelinpuistossa on kyltti: Ruohikolla käveleminen kielletty 10 ruplan sakon uhalla! Mies kysyi miliisiltä: ”Ennenhän sakko oli 100 ruplaa, miksi se on alennettu?” ”No 100 ruplalla ei kukaan halua kävellä ruohikolla”

Ruotsalainen turisti kierteli Pietarin Eremitaasin saleissa. Hän pysähtyi katselemaan erästä taideopiskelijaa, joka jäljensi Rembrandtin maalausta. Lopulta hän kysyi: ”Anteeksi, mitä tehdään vanhalle maalauk-

selle sen jälkeen, kun olette saanut uuden valmiiksi?”

”No, miksi näytät niin huolestuneelta?”
”Tulen juuri rautatieasemalta. Olin Pietarin-junalla vaimoa vastassa, mutta ei hän tullutkaan.”
”Älä huoli, hän tulee varmaan huomenna.”
”Toivotaan niin, aloin vain pelätä, että hän on tullut jo eilen.”

”Naapurini kokosi itselleen uuden auton, siinä on osia Ladasta, Volgasta ja Moskovitshistakin”, kertoi viipurilainen kaverilleen. ”Jaa, no mitäs siitä tuli?” ”Kolme vuotta.”

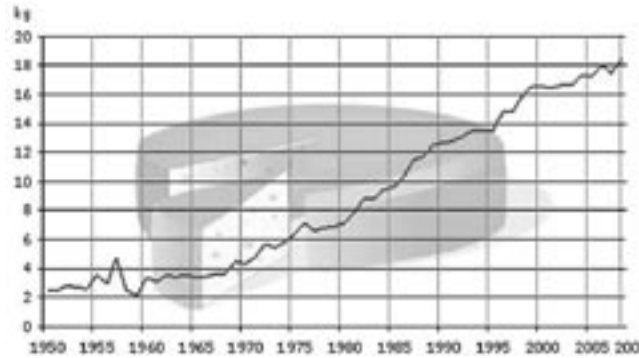
Juusto maistuu suomalaisille

Juuston kulutus lisääntyi viime vuonna kilon verran edellisvuoteen verrattuna. Juustoa nautittiin yli 18 kiloa henkeä kohti vuodessa. Juuston kulutus kääntyi kasvuvuon 1970-luvun vaihteessa, ja on silloisesta vajaasta viidestä kilosta kasvanut nykyisiin määriin.

Juuston kulutuslukuihin sisältyvät kaikki maidosta saostamalla tehdyt tuotteet. Kypsytettujen juustojen lisäksi näitä ovat tuorejuustot, joihin lasketaan mm. rahka, raejuusto, feta ja mozzarella.

Juusto on tiivis ravintoainepakkaus

Kiloon juustoa kuluu noin 9-13 litraa maitoa. Vähärasvaisen juuston valmis-

Juuston kulutus Suomessa 1950-2008 kg/hlö

tukseen maitoa kuluu 1-2 litraa tavallista enemmän. Niinpä juustossa on monia maidon ravintoaineita paljon. Esimerkiksi kalsiumia 2-3 viipaletta juustoa (25 grammaa) sisältää saman verran kuin yksi lasillinen maitoa.

Maidossa on runsaasti B-vitamiineja, ja kypsytetyissä juustoissa vielä enemmän.

Juustot ovat oikeita B12-vitamiinipommeja. Juustovoileipä maitolasillisen kanssa aamuin illoin kattaa jo B12-vitamiinin riittävän saannin. Kypsytetyissä juustoissa ei ole laktoosia, joten ne sopivat myös laktoosi-intoleranteille.

Lähde:MMM Tike, Ravintotase 2007 ja 2008.

Sikiön sukuseuran vuosikokous Loimaalla

Sikiön sukuseuran neljäs kokoukseen Loimaalla 8.8.2009 Kurkijoki-juhlien yhteydessä keräsi sukuseuran tilaisuuteen sekä uusia että jo aikaisemmin mukana olleita jäseniä yli 30.

Kokoushuone kävi ah-
taaksi, mutta lähekkäin ist-
tuminen toi tuntuman, että
sukua ollaan toisillemme.
Oli tultu matkojenkin takaa
eri puolilta eteläistä ja lou-
naista Suomea.

Sikiön sukuseuran tarkoi-
tus on koota kaikki Sikiön
sukuun mahdollisesti kuu-
luvat yhteen etsimään juu-
riaan sukuseuran puitteissa.
Sikiöitä löytyy pääasiassa
itäisestä Suomesta ja me-
netetyn Karjalan alueelta.
Siirtolaisuus levitti suvut
ympäri Suomea ja maailmaa.
Lisäksi useilla haaroilla su-
kunimi on vaihtunut toiseksi,
mutta juuret ovat kuitenkin
Sikiöitä.

Kuuluiset kulkivat kar-
jalaiseen tapaan vilkkaana
ja runsaana puheensorinana.
Alkuseurustelun ja kahvin
jälkeen päästiin vuosiko-
koukseen. Puheenjohtajaksi
valittiin Tauno Siitama (ent.
Sikiö) ja sihteeri Riitta
Sainio. Hyväksyttiin men-
neet asiat ja luotiin katseet

tulevaisuuteen. Todettiin, et-
tei vuosikokousta tule pitää
muiden suurten juhlien yh-
teydessä, sillä useat jäsenet
toimivat myös niiden järjes-
telyissä. Kokousaikaa tulee
olla koko päivä eikä vain 4-5
tuntia. Kun suku on hajallaan
eri puolilla Suomea, tilaisuu-
det tulee järjestää myös eri
paikkakunnille. Päätettiin,
että vuonna 2010 tavataan
Imatran maisemissa. Esim.
Ruokolahdella on Sikiöillä
voimakkaat juuret. Sitä to-
distaa sekin, kun jäsenhan-
kintakilpailun voitti Virpi
Sikiö Ruokolahdelta ja pal-
kintotaulu meni hänelle.

Sukuseuralla on ollut
unelma saada yhteinen ja
yhdistävä tunnus. Unto Jero
(ent. Sikiö) pani toimeksi ja
saimme Sikiön sukuseuralle
vaakunan, joka on merkitty
Suomen Heraldisen seuran
rekisteriin numerolla 1551.
Nyt on tunnuksena vaakuna,
joka kuvaa voimakasjuuris-
ta tammaa terhoineen, Se
symboloi mm. suvun pitkää
ikää, perinteitä ja vanhem-
pien sukupolvien työn kun-
nioitusta.

Seuraava tavoite on saada
aikaiseksi sukukirja. Siihen
kerätään aineistoa suvun jä-
seniltä ja muiltakin, jotka tie-

Sikiön sukuseuralaiset täyttivät elokuussa Loimaan yhteis-
koulun luokkahuoneen ääriään myöten.

tävät Sikiön suvusta jotain.

Sukuseuran johtokuntaan
valittiin: pj. Tauno Siitama,
jäseniksi Unto Jero, Leila
Hytinen, Hely Laine, Sari

Mäkilä, Helmer Saileranta,
Riitta Sainio, Jorma Sikiö ja
Martti Sikiö.

Tauno Siitama

Syksykö jo

Syksykö tullut, yht'äkkiä huomaamatta.
Ei näy pääskysiä taivaalla ruuan hankinnassa.
Koska ne kerkesivät lähteä, aivan salaa.
Näin kyllä poikasja harjoittelemassa lentämistä,
isoisten kanssa.

Onko jo tullut syksy, kun ei kesäkään oikein ole
alkanut.

Kuinka aika kiittääkään entistä nopeammin.
Siellä ne pienet pääskysset lentävät kohti Egyptiä,
Afrikkaan.

Aikamoinen saavutus, matka on pitkä.

Mikä saa ne joka vuosi tekemään nämä matkat.
Onko niillä kompassit, kun suunta on aina oikea.
Siinäpä arvoitus.

Ratkaisematon, luulen.

Anja

**Kurkijokelaisen,
hiitolaisen ja karjalaisen
hengen vaalija.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
Vuosikerta vain **35** eur. Tilattuna alle 1,50 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuussa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

TAAS SAATAVISSA

Erkki Rahkola &
Carl-Fredrik Geust:

**Vaiettu
Elisenvaaran
pommitus**

Evakkohelvetti
20. kesäkuuta 1944
Ajatus Kirjat

Kovat kannet, 17 liitettä, valokuvia,
288 sivua, ovh 38 €

**Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimistosta 35 €**

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

KIRJAUUTUUS

Raimo O. Kojo

**MINÄ,
ADOLF
JA JOSIF**

Veijariromaani
talvisodan ajoilta

Miten Kurkijoen, Elisen-
vaaran, Jaakkiman, Hiito-
lan ja muiden lähiseutujen
ihmiset kokivat talvisodan
puhkeamisen ja evakkoon
lähdon?

Minerva Kustannus Oy. Kovakantinen, sivuja 355.

**Nouda tai tilaa
Kurkijokelaisen toimistosta 30 €**

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551, 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Lintunen
2. Mannerheimin
3. 15 vuotta
4. kolmas
5. Kupittaalla
6. luteet
7. Tarja Halonen
8. keritsimet
9. Jono ahkioita tai re-
kiä vetäviä poroja.
10. sienä

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoinna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hy-
v ksyttö lakimies, jolla on
s detty kokemus ja taito.
Asianajajan toimintaa valvo-
vat Asianajajaliitto ja oikeus-
kansleri. Asianajajatoimistot
hoitavat my s maksuttomia
oikeudenk yntej ja oikeus-
turva-asioita.

**Asianajotoimisto
HEIKKI RANTANEN**

Varatuomari
Julkinen kaupanvähvistaja
Kauppialankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 763 1301
heikki.rantanen@kolumbus.fi

**Asianajotoimisto
JARI HEIKMAN OY**

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

EHT-
liiton
jäsen